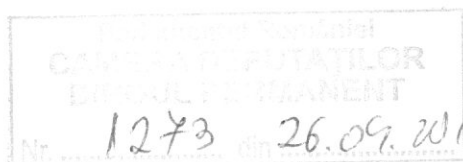

Parlamentul României Camera Deputaților

Parlamentul României
Camera Deputaților

Domnului judecător

APROBAT

In sedinta Biroului permanent al
Camerei Deputatilor
din data de 26.09.2018

Valer Dorneanu,

Președintele Curții Constituționale a României

Stimate domnule Președinte,

Având în vedere adresa Curții Constituționale nr. 7939 din 20 septembrie 2018, cu privire la sesizarea de neconstituționalitate formulată de Grupul parlamentar al Partidului Național Liberal cu referire la Hotărârea Camerei Deputaților nr. 47/2018 privind modificarea și completarea Regulamentului Camerei Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 769 din 6 septembrie 2018 (obiect al Dosarului nr. 1332C/2018),

Biroul permanent al Camerei Deputaților c o m u n i c ă prezentul

PUNCT DE VEDERE

Prin adresa nr. 2/8325 din 19 septembrie 2018 înregistrată la Cabinetul Secretarului general al Camerei Deputaților, Grupul parlamentar al Partidului Național Liberal a sesizat Curtea Constituțională cu privire la

neconstituționalitatea prevederilor art. 243 alin. (1) lit. g) din Hotărârea Camerei Deputaților nr. 47/2018 privind modificarea și completarea Regulamentului Camerei Deputaților, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 769 din 6 septembrie 2018, susținând neconformitatea cu prevederile art. 1 alin. (3) și (5), art. 2 alin. (1), art. 61 alin. (1) teza întâi., art. 69 alin. (1), art. 70, precum și ale art. 147 alin. (4) din Constituția României, republicată.

Din examinarea considerentelor înscrise în sesizarea de neconstituționalitate prin raportare la dispozițiile constituționale invocate și la jurisprudența Curții Constituționale în materia vizată, rezultă că aceasta este neîntemeiată, având în vedere motivele pe care le vom prezenta în continuare cu privire la fiecare punct din sesizare.

Autorii sesizării de neconstituționalitate susțin că dispozițiile art. 243 alin. (1) lit. g) din Regulamentul Camerei Deputaților, introduse prin Hotărârea Camerei Deputaților nr. 47/2018, încalcă următoarele prevederi din Constituția României, republicată: *„România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.”*, *„În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legișlor este obligatorie.”* [Art. 1 alin. (3) și (5)]; *„Suveranitatea națională aparține poporului român, care o exercită prin organele sale reprezentative, constituite prin alegeri libere, periodice și corecte, precum și prin referendum.”* [Art. 2 alin. (1)]; *„Parlamentul este organul reprezentativ suprem al poporului român și unica autoritate legiuitoare a țării”* [Art. 61 alin. (1)]; *„În exercitarea mandatului, deputații și senatorii sunt în serviciul poporului.”* [Art. 69 alin. (1)]; *„Deputații și senatorii intră în exercițiul mandatului la data întrunirii legale a Camerei din care fac parte, sub condiția validării alegerii și a depunerii jurământului. Jurământul se stabilește prin lege*

organică. Calitatea de deputat sau de senator încetează la data întrunirii legale a Camerelor nou alese sau în caz de demisie, de pierdere a drepturilor electorale, de incompatibilitate ori de deces.” [Art. 70]; „Deciziile Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României. De la data publicării, deciziile sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.” [Art. 147 alin. (4)].

Potrivit art. 1 alin. (3) din Constituție, România este stat de drept, realitate politică și juridică ce implică supremația Constituției - principiu consacrat prin alin. (5) al aceluiași articol - și ierarhia actelor juridice cu caracter normativ, care trebuie să se subordoneze Legii fundamentale, adică să fie conforme cu prevederile ei. Regulamentele Camerelor Parlamentului, adoptate în baza art. 64 alin. (1) din Constituție, reglementează autonomia parlamentară în ceea ce privește organizarea și funcționarea lor. Acte normative cu forță juridică inferioară Constituției, regulamentele Camerelor Parlamentului nu pot contraveni normelor și principiilor constituționale și nici limitelor de reglementare stabilite prin Constituție. Astfel, prevederile regulamentelor Camerelor Parlamentului sunt constituționale în măsura în care respectă principiile constituționale, își însușesc cu fidelitate normele de organizare și funcționare stabilite expres în Constituție și, așa cum Curtea Constituțională a statuat prin Deciziile nr. 45/1994 și nr. 46/1994, privesc numai organizarea internă și funcționarea acestora.

Hotărârea Camerei Deputaților nr. 47/2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 769 din 16 septembrie 2018, prin dispozițiile de la pct. 7, completează abaterile de la regulament care atrag sancțiuni disciplinare, pe care Camera Deputaților este liberă să le adopte, în conformitate cu prevederile art. 64 alin. (1) din Constituția României. În condițiile în care textul criticat reglementează abaterile de la regulament care atrag sancțiuni disciplinare, nu se pot primi susținerile din sesizare privind încălcarea principiului suveranității naționale, prin care, poporul român își exercită suveranitatea potrivit art. 2 alin. (1) și art. 61 alin. (1) teza întâi din Constituția României, republicată.

Prin dispozițiile art. 243 alin. (1) lit. g) din Hotărârea privind modificarea și completarea Regulamentului Camerei Deputaților nr. 47/2018, s-a stabilit o sancțiune disciplinară - *„suspendarea temporară a participării deputatului la o parte sau la toate activitățile Parlamentului pentru o perioadă cuprinsă între două și treizeci de zile lucrătoare”* - în concordanță cu prevederilor art. 64 alin. (1) din Constituție care, consacrand principiul autonomiei parlamentare, stabilește că regulamentele Parlamentului au ca obiect de reglementare organizarea și funcționarea fiecărei camere.

În ierarhia actelor juridice normative, regulamentele Parlamentului sunt acte normative cu aplicare limitată, subordonate Constituției și legilor, obligatorii fiecare numai pentru sfera de activitate a Camerei care le-a adoptat. În consecință, prin regulamentele Camerelor nu se pot reglementa obligații pentru alte subiecte de drept, acestea urmând să fie reglementate prin lege. În acest sens este și jurisprudența Curții Constituționale care, prin Decizia nr. 45 din 17 mai 1994 privind constituționalitatea Regulamentului Camerei Deputaților (publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 131 din 27 mai 1994), a constatat, între altele, că: *„Prevederile Regulamentului Camerei Deputaților sunt constituționale în măsura în care privesc numai organizarea internă și funcționarea Camerei Deputaților. [...] Din moment ce Regulamentul Camerei Deputaților este o hotărâre care reglementează organizarea internă și proprie a Camerei, prevederile sale nu pot stabili drepturi și obligații decât pentru deputați, precum și pentru autoritățile, demnitarii și funcționarii publici, în funcție de raporturile constituționale pe care le au cu Camera.”*

Pentru a se asigura parlamentarilor cadrul necesar exercitării mandatului obținut, în condițiile obișnuite ale activității legislative într-un mediu democratic, aceștia trebuie să dispună de un cadru normativ corespunzător realizării atribuțiilor fundamentale. Astfel, Legea nr. 96/2006 privind Statutul deputaților și al senatorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, reglementează sistemul măsurilor de protecție a mandatului parlamentar, în care

putem include incompatibilitățile, interdicțiile, imunitățile și regimul disciplinar propriu. În acest mod, statutul deputaților și al senatorilor, completat de acest sistem de protecție, are ca scop asigurarea independenței parlamentarilor contra oricărei influențe externe, indiferent de natura acesteia și desfășurarea activității parlamentare în condiții de celeritate, în scopul asigurării calității actului legislativ.

În ceea ce privește conținutul măsurilor înscrise în Regulamentul Camerei Deputaților, amintim jurisprudența constantă a Curții Constituționale cu privire la principiul autonomiei regulamentare, reținând că: *„În temeiul prevederilor constituționale ale art. 61 privind rolul și structura Parlamentului și ale art. 64 privind organizarea internă a fiecărei Camere a Parlamentului, fiecare Cameră este în drept să își stabilească, în limitele și cu respectarea prevederilor constituționale, regulile de organizare și funcționare, care, în substanța lor, alcătuiesc regulamentul fiecărei Camere. Ca urmare, organizarea și funcționarea fiecărei Camere a Parlamentului se stabilesc prin regulament propriu, adoptat prin hotărâre proprie a fiecărei Camere, cu votul majorității membrilor Camerei respective. Astfel, în virtutea principiului autonomiei regulamentare a Camerei Deputaților, consacrat de art. 64 alin (1) teza I din Constituție, orice reglementare privind organizarea și funcționarea Camerei Deputaților, care nu este prevăzută de Constituție, poate și trebuie să fie stabilită prin regulamentul propriu. Prin urmare, Camera Deputaților este suverană în a adopta măsurile pe care le consideră necesare și oportune pentru buna organizare și funcționare a sa”* (Decizia Curții Constituționale nr. 667 din 18 mai 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 397 din 7 iunie 2011).

Conform prevederilor art. 232 din Regulamentul Camerei Deputaților *„(1) Deputații, reprezentanți ai poporului, își exercită drepturile și își îndeplinesc îndatoririle pe toată durata legislaturii pentru care au fost aleși. Deputații sunt obligați, prin comportamentul lor, să păstreze demnitatea Parlamentului, să*

respecte valorile și principiile definite în Statutul deputaților și al senatorilor, în Codul de conduită al deputaților și senatorilor, precum și în regulamentele interne. Comportamentul deputaților este caracterizat de respect reciproc și nu trebuie să compromită buna desfășurare a lucrărilor parlamentare, menținerea securității și a ordinii interne. (2) În dezbaterile parlamentare, deputații sunt obligați să se supună normelor de conduită, de curtoazie și de disciplină parlamentară, să nu comită fapte care împiedică sau stânjenesc activitatea altor parlamentari, să nu folosească sau să afișeze expresii provocatoare, injurioase, ofensatoare, discriminatorii sau calomnioase.”

Curtea Constituțională nu își poate extinde controlul și asupra actelor de aplicare a regulamentelor, întrucât ar încălca însuși principiul autonomiei regulamentare al celor două Camere, instituit prin art. 64 alin. (1) teza întâi din legea fundamentală. Analiza Curții este una în drept, fără a viza aspecte de fapt ale procedurii parlamentare (a se vedea Decizia Curții Constituționale nr. 786 din 13 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 400 din 12 iunie 2009).

Considerăm relevant, totodată, că prin Decizia nr. 710 din 6 mai 2009, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 358 din 28 mai 2009, forul constituțional a stabilit că *„potrivit art. 146 lit. c) din Constituție, Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Camerelor Parlamentului, controlul exercitat de Curte fiind un control de conformitate cu dispozițiile Legii fundamentale. Dacă, ignorând prevederile art. 146 lit. c) din Constituție și pe cele ale art. 27 din Legea nr. 47/1992, Curtea Constituțională și-ar extinde competența și asupra actelor de aplicare a regulamentelor, ea nu numai că ar pronunța soluții fără temei constituțional, dar ar încălca astfel și principiul autonomiei regulamentare a Camerei Deputaților, reglementat de art. 64 alin. (1) teza întâi din Legea fundamentală. În virtutea acestui principiu fundamental, aplicarea regulamentului este o atribuție a Camerei Deputaților, așa încât contestațiile deputaților privind actele concrete*

de aplicare a prevederilor regulamentului sunt de competența exclusivă a Camerei Deputaților, aplicabile, în acest caz, fiind căile și procedurile parlamentare stabilite prin propriul regulament, după cum și desfășurarea procedurii legislative parlamentare depinde hotărâtor de prevederile aceluiași regulament, care, evident, trebuie să concorde cu normele și principiile fundamentale. (...) În sensul celor arătate a statuat Curtea Constituțională în Deciziile sale nr. 44/1993, nr. 68/1993, nr. 22/1995 și nr. 98/2005”.

Având în vedere considerentele prezentate, apreciem că prezenta sesizare de neconstituționalitate este neîntemeiată, iar pe cale de consecință propunem respingerea sa.

Acest punct de vedere a fost dezbătut și aprobat în ședința Biroului permanent al Camerei Deputaților din data de 26 septembrie 2018, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

LIVIU DRAGNEA